C/2025/3708

17.9.2025

P9_TA(2024)0371

Hongkongi uus julgeolekuseadus ning Andy Li ja Joseph Johni juhtumid

Euroopa Parlamendi 25. aprilli 2024. aasta resolutsioon Hongkongi uue julgeolekuseaduse ning Andy Li ja Joseph Johni juhtumite kohta (2024/2700(RSP))

(C/2025/3708)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et Hongkongi seadusandlik kogu võttis 19. märtsil 2024 vastu riikliku julgeoleku kaitse määruse, mis põhineb Hongkongi põhiseaduse artiklil 23; arvestades, et riikliku julgeoleku kaitse määrusega laiendatakse Hiina Rahvavabariigi kehtestatud riikliku julgeoleku seadust ning lubatakse veelgi radikaalsemalt rikkuda põhiõigusi ja -vabadusi, millega rikutakse Hiina-Briti ja Hiina-Portugali deklaratsioone, põhimõtet „üks riik, kaks süsteemi“ ja rahvusvahelisi inimõigustega seotud kohustusi;

B. arvestades, et Andy Li – demokraatiameelne aktivist ja võtmetähtsusega tunnistaja Jimmy Lai kohtuprotsessil – tunnistas piinamise käigus väidetavalt üles oma osalemise vandenõus ja salajases koostöös välismaiste struktuuridega; arvestades, et ÜRO piinamisküsimuste eriraportöör on väljendanud muret;

C. arvestades, et Hongkongi-Portugali topeltkodakondsusega Joseph Johni juhtum kujutab endast riikliku julgeoleku seaduse esimest eksterritoriaalset kohaldamist ELi kodaniku suhtes; arvestades, et Joseph John vahistati Hiina-vastase sotsiaalmeediasisu väidetava postitamise ja „lahkulöömisele“ õhutamise eest (mis toimus Euroopas) ning 11. aprillil 2024 mõisteti ta viieks aastaks vangi;

D. arvestades, et Poola kodanik Aleksandra Bielakowska, kes kavatses osaleda Jimmy Lai kohtuprotsessil, peeti Hongkongi saabumisel kinni, kuulati üle ja saadeti riigist välja;

1. mõistab teravalt hukka riikliku julgeoleku kaitse määruse vastuvõtmise, mis kustutab viimasedki märgid põhivabadustest Hongkongis; peab šokeerivaks demokraatiameelsete poliitiliste jõudude, kodanikuühiskonna ja uudistekanalite vaikima sundimist ning enam kui 200 inimese vahistamist alates sellest, kui võeti vastu riikliku julgeoleku seadus; nõuab tungivalt, et Hiina Rahvavabariik ja Hongkong tunnistaksid kehtetuks riikliku julgeoleku seaduse ning riikliku julgeoleku kaitse määruse;

2. nõuab tungivalt, et Hongkongi valitsus vabastaks viivitamata ja tingimusteta Andy Li, Joseph Johni, Jimmy Lai, Kok Tsz-luni ja kõik teised demokraatiameelsed esindajad ja aktivistid, keda peetakse kinni oma vabaduste ja demokraatlike õiguste kasutamise eest, ning loobuks kõigist nende vastu esitatud süüdistustest;

3. juhib tähelepanu asjaolule, et riikliku julgeoleku kaitse määrus õõnestab ajakirjandusvabadusi; kutsub ametivõime üles lõpetama ajakirjanike ahistamise ja kohtu alla andmise;

4. tunneb muret, et riikliku julgeoleku kaitse määrus mõjutab märkimisväärselt ELi büroo ja liikmesriikide peakonsulaatide ning ELi kodanike, organisatsioonide ja ettevõtete tööd Hongkongis;

5. nõuab tungivalt, et nõukogu vaataks läbi oma 2020. aasta järeldused Hongkongi kohta ja võtaks kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi alusel vastu sanktsioonid valitsusjuhi John Lee ning kõigi Hongkongi ja Hiina Rahvavabariigi ametnike suhtes, kes vastutavad vabaduste mahasurumise eest Hongkongis;

6. mõistab hukka takistused kohtuprotsesside jälgimisele ning rõhutab asjakohase kohtuprotsesside vaatluse ja inimõiguste jälgimise piisava toetamise ja aruandluse prioriteediks seadmist, sealhulgas inimõiguste kaitsjate kontaktpunktide loomist koostöös sarnaselt meelestatud partneritega;

7. väljendab muret riikliku julgeoleku kaitse määruse eksterritoriaalsuse ja tagasiulatuvuse pärast, mida kohaldatakse kogu maailmas; mõistab hukka ELis asuva Hongkongi diasporaa ning Pekingi suhtes kriitiliste poliitikute ja avaliku elu tegelaste ründamise; nõuab tungivalt, et liikmesriigid peataksid väljaandmislepingud Hiina Rahvavabariigi ja Hongkongiga ning seaksid sisse nn päästepaadisüsteemi ohus olevate Hongkongi aktivistide ja ajakirjanike jaoks;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon teistele ELi institutsioonidele, Hiina Rahvavabariigi valitsusele ja parlamendile, Hongkongi valitsusjuhile ja seadusandlikule kogule ning ELi büroole Hongkongis.